

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ

علم شهر قرآن و علوم تربیتی؛ دانشگاه مجازی

با سلام و عرض ادب

علم شهر علوم تربیتی کجاست؟

علم شهر محلی برای آموزش و پژوهش و عملیات در حوزه انسان و تعلیم و تزکیه از منظر قرآن است. در واقع آرمان علم شهر، انسانی است که بتواند مسیر زندگی خود را بر اساس قرآن تغییر داده و هم خود را بر پاسخ دادن به نیازهای انسان و کشور و جهان بر اساس قرآن معطوف کند. دانش پژوه بتواند با توجه به حیطه تخصصی وارد پژوهش‌های لازم برای پاسخ دادن به مسائل خود شود و بر محور تدبر در قرآن^۱ به این مسائل پاسخ گوید یا از آنچه که می‌آموزد در عرصه تخصصی‌اش استفاده کرده و آنها را به کار بندد و گسترش دهد. در علم شهر هر فرد ماموریتی دارد که متناسب با آن آموزش‌های لازم را دیده و پژوهش و عملیات می‌کند.

ضرورت تشکیل علم شهر

یکی از مهمترین تحولات فرهنگی پس از پیروزی انقلاب اسلامی، تلاش برای درونی‌سازی ارزش‌های انقلاب در ساختارهای آموزشی و پژوهشی کشور بوده است. در همین راستا انقلاب فرهنگی با هدف تغییر ادبیات غرب محور حاکم بر نظامات آموزشی به رویکردی اسلامی اقبال نشان داده که هسته اصلی تمدن‌سازی اسلامی ایرانی با بازنگری نظام آموزش عالی کشور در حوزه‌های علوم انسانی است. این موضوع ما را بر آن داشت تا گامی در تحقق تمدن اسلامی ایرانی از طریق بازنگری در نظام آموزش عالی در حیطه علوم تربیتی برداریم.

^۱ تدبر به معنای توجه به عاقبت چیزی است. تدبر در قرآن به معنای توجه به عاقبت در نظر گرفته شده برای کلمات، آیات و مضامین سوره است. در یک کلام مختصر، تدبر در قرآن به معنای اینست که انسان عاقبت کلام وحی را متناسب با ظرف خود متوجه شده و در راستای آن عاقبت قرار گیرد. مهم است که انسان بداند خداوند از او چه خواسته است. لذا در این بررسی لازم است عاقبتی که خداوند برای بنده در نظر گرفته است را متوجه شود. حال ممکن است عاقبت مضمون و غرض کل سوره یا آیه‌ای خاص و یا یک کلمه باشد. برای این منظور جریان افق دید و برنامه‌ریزی برای عمل و اصلاح نیز در ساحت تدبر وارد می‌شود. روش‌های تدبر در قرآن در ۱۷ جلد تنظیم شده است.

تاریخچه علم شهر و نحوه پیدایش آن

تعلیم و تربیت یکی از مهم‌ترین موضوعاتی است که از دیرباز مورد توجه دانشمندان، نظریه پردازان و سیاست‌گزاران جوامع مختلف قرار گرفته است. نظام تعلیم و تربیت هر جامعه‌ای، اهداف، اصول و روش‌هایی خاص خود دارد که بر مبنای تعلیم و تربیت آن نظام استوار است. این مبنای بر اساس جهان‌بینی و فلسفه حاکم بر جامعه و نوع نگرشی که به هدف زندگی انسان و سعادت و شقاوت او دارند، تعریف و تبیین شده و به عنوان راهنمایی عمل دست اندرکاران تعلیم و تربیت در جهت «رشد» و پرورش افراد آن جامعه قرار می‌گیرد. از این رو اهمیت موضوع تعلیم و تربیت به آن جهت است که اول ارتباطی مستقیم با موضوع «رشد» انسان داشته و ثانیاً نقش اساسی در تحقق اهداف جامعه ایفا می‌کند. به طوری که می‌توان گفت سعادت و شقاوت و صعود و سقوط یک جامعه در گرو نظام تعلیم و تربیت آن جامعه است.

براساس قرآن وضعیت کمال یافتگی انسان، که در این حالت اقتضای دریافت حقایق را یافته و به هدایت الهی مشرف می‌شود «رشد» نامیده شده و وضعیت غیر کمال یافتگی که در این حالت اقتضای دریافت حقایق را از دست داده و به گمراهی سوق می‌یابد با عنوان «غی» یاد شده است.

با توجه به فطری و حقیقی بودن مفهوم رشد از منظر قرآن، تعلیم و تربیتی می‌تواند در راستای مقاصد و منافع حقیقی انسان عمل کند که روش‌های آن مبنای فطری و وحیانی داشته باشد.

سند تحول بنیادین، درصدد آن است تا نظام آموزشی وارداتی و برآمده از تئوری‌ها و اندیشه‌های مدرنیته را به نظام آموزش و پرورش مبتنی بر فلسفه تعلیم و تربیت اسلامی تبدیل کند و زمینه دستیابی آگاهانه و اختیاری فراگیران و دانش‌آموزان را به مراتبی از حیات طیبه و برپایی جامعه عدل مهدوی (عج) هموار سازد.

نظام تعلیم و تربیتی که این حیات طیبه را محقق کند باید دارای ارزش‌هایی بر اساس آموزه‌های قرآن کریم و سنت پیامبر اکرم (ص) و حضرات اهل بیت (علیهم السلام) و همچنین محقق‌کننده ارزش‌های مندرج در بیانیه ارزش‌ها باشد. لذا محور قرار گرفتن تعلیم و تربیت بر اساس قرآن، از جمله اصولی‌ترین اقدامات در راستای تحقق حیات طیبه است.

بر این اساس به نظر می‌رسد امروزه نظام‌های آموزش و پرورش نیازمند پژوهش و تولید محتوا و طراحی الگوهای آموزشی جامع و کاربردی بر مبنای تعلیم و تزکیه رشد‌مدار هستند. پژوهش‌های بنیادی صورت گرفته در خصوص رشد انسان از منظر قرآن می‌تواند راه‌گشای پژوهش‌های کمی و کیفی متعددی در حوزه تعلیم و تربیت باشد.

بنابراین تعلیم و تزکیه‌ای رشد‌مدار است که اول مبتنی بر وحی بوده و ثانیاً مقاصد و منافع حقیقی انسان را در هر مرتبه از رشد نمایان ساخته و او را در جهت اصلاح و تکامل مقاصد و منافع اعمال اختیاری سوق دهد. در اینگونه تعلیم، علمی که به فرد انتقال می‌یابد همیشه توأم با عمل بوده و متناسب با اقتضائات سنی و جنسیتی اوست. مسلماً چنین علمی موجب توانمند کردن نیروهای درونی انسان شده و فرد را به فضلی متناسب می‌رساند.

در این صورت برای تعلیم و تزکیه رشد‌مدار لازم است، آموزگاران، مدیران، برنامه‌سازان و نظام‌سازان حوزه تعلیم و تربیت، قبل از هر تعلیم و تزکیه‌ای در خصوص موارد زیر آگاهی یافته و بر اساس اقتضای متعلم برنامه خود را اجرا کند:

۱- مقاصدی که در سیر ساختار وجودی انسان، پدیدار می‌شود.

۲- در نظر داشتن اقتضائات جنسی و سنی متناسب با پدیدار شدن مؤلفه‌های ساختار وجودی

۳- در نظر داشتن محدودیت‌های موجود در فهم متعلم

بدین ترتیب نیازمند یک نظام آموزشی با توجه به ساختار وجودی انسان و اقتضائات دانش‌آموزان در هر پایه هستیم تا این فرایند را محقق کند.

«فهم قرآن در دبستان و دبیرستان» تلاشی در جهت تحقق این مهم است.

اکنون علم‌شهر علوم تربیتی پس از حدود ۸ سال پژوهش مستقیم و ۳۰ سال پژوهش غیر مستقیم در این حوزه با هدف طراحی نظام آموزش و پرورش مبتنی بر قرآن و در راستای محقق کردن سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، آغاز کار خود را به اطلاع بزرگواران عزیز می‌رساند.

اهداف و برنامه‌های درسی علم شهر

مسیر تخصصی

این مسیر دارای چهار دوره در سطوح مختلف است که به طور متوسط سه سال طول می‌کشد. ضمن این که هر دوره نیز به صورت مجزا دارای مقصدی است که می‌تواند پاسخگوی نیازهای مخاطبین آن دوره باشد و امکان توقف در انتهای هر دوره نیز وجود دارد. برای رسیدن به این مقصد، داشتن تمرکز و اختصاص زمان کافی ضروری است. در ادامه، سیر آموزشی دوره‌ها با زمان بندی تقریبی هر دوره به طور اجمالی گزارش شده است که افراد می‌توانند بعد از مطالعه و بررسی مقاصد و برنامه‌ها، نسبت به ورود به مسیر تخصصی علم شهر، تصمیم‌گیری نمایند.

مقاصد دوره‌ها:

دوره اول:

دوره **مقدماتی علوم تربیتی قرآن بنیان**: در این دوره تدبیر عمومی به علاوه دروس مقدماتی علوم تربیتی ارائه می‌شود. به این ترتیب انتظار می‌رود در انتهای دوره، فرد بتواند موضوعات مطرح شده در این سطح را به دیگران نیز آموزش داده و در عملیات‌های متناسب با آن شرکت کند در نتیجه ضمن غنای خود، توان تعلیم نیز در او احیا شود.

دوره دوم:

دوره **تخصصی تعلیم موثر بر اساس انسان‌شناسی قرآنی**: در این دوره تدبیر تخصصی به علاوه دروس تخصصی نقش انسان‌شناسی در تعلیم ارائه می‌شود. به این ترتیب انتظار می‌رود در انتهای دوره، فرد بتواند جمعیت‌های همگن قرآنی در جهت ایجاد بستر آموزشی موثر تشکیل دهد.

دوره سوم:

دوره روش‌شناسی تخصصی: در این دوره آموزش‌های تدبر به سمت روش‌شناسی تخصصی پیش می‌رود و فرد دارای تخصصی مشخص در زمینه‌های علوم تربیتی می‌شود. به این ترتیب انتظار می‌رود در انتهای دوره، فرد به واسطه پژوهش‌هایی که انجام می‌دهد با تدوین پژوهش اجزای نظام آموزشی، در رفع نیازهای کشور تلاش کند.

دوره چهارم:

دوره طراحی الگوها و نظام‌های آموزشی: در این دوره تدبر و تخصص به سمت اجرای تخصصی عملیات‌ها و نظام سازی در حیطه‌های مختلف علوم تربیتی حرکت می‌کند.

برنامه درسی علم شهر علوم تربیتی

آموزش			دوره
منابع	تخصص	تدبر	
ساختار وجودی انسان سند تعلیم و تزکیه معناشناسی رشد	انسان‌شناسی و رشد انسان ۱۴ جلسه ۲۸ ساعت	تدبر در قرآن (۱) طهارت با قرآن ۹ جلسه ۱۸ ساعت	اول: غنی‌سازی + فعال شدن توان تعلیم - تقریباً ۳۰۰ ساعت
مجموعه کتب منظومه تفکر	انسان و رشد شناخت - مقدماتی ۸ جلسه ۱۶ ساعت	تدبر در قرآن (۲) روش‌های تفکر در قرآن ۱۰ جلسه ۲۵ ساعت	
تفکر نفس تفکر شنیداری سوال تفکر بنیادی کلام در ساختار انسان هم کلامی بلوغ با هم بودن	کلام و سیر رشدی کلام در انسان - مقدماتی ۱۰ جلسه ۲۰ ساعت	تدبر در قرآن (۳) تدبر کلمه‌ای ۱۰ جلسه ۳۰ ساعت	
نظم و برنامه ریزی فهم قرآن در دبستان و دبیرستان تشویق و تنبیه سند تعلیم و تزکیه تربیت جنسی	مبانی تربیت در دوره‌های رشد ۱۰ جلسه ۳۰ ساعت	تدبر در قرآن (۴) تدبر سوره‌ای ۱۰ جلسه ۳۰ ساعت	

آموزش			دوره
منابع	تخصص	تدبر	
تفکر اجتماعی معناشناسی رشد فرایندشناسی رشد	مبانی رشد ۶ جلسه ۸ ساعت	تدبر در قرآن (۵) تدبر قرآن به قرآن ۱۰ جلسه ۴۰ ساعت	دوره دوم: تشکیل جمعیت‌های همگن قرآنی در جهت ایجاد بستر آموزشی - تقریباً ۴۰۰ ساعت
بنیادی‌های رشد از ۱ تا ۴ و مهارتی های آن و سند تزکیه و تعلیم	مراحل رشد ۲۰ جلسه ۳۰ ساعت		
تفکر نفس ساختار عقل علم یقین و شک معناشناسی ایمان توجه نفس ساختار ذکر فعل عمل تدبر چیستی، چرایی، چگونگی رساله استعداد رساله شخصیت شاکله معنا و فرایند، شاکله نفس، صفت نیاز در ساختار انسان تدبر در اسماء مبانی و اصول برنامه ریزی ساختار برنامه ریزی	نقش ساختار وجودی در تعلیم: ادراک و شناخت انسان و عواطف انسان و هوشیاری انسان و رفتار استعداد و شخصیت و شاکله انگیزش و نیاز ۲۰ جلسه ۴۰ ساعت	تدبر در قرآن (۶) روش‌های تدبر بین سور مکی ۲۰ جلسه ۸۰ ساعت	
فلق، ناس، استعاذه رساله اختلال	اختلال‌شناسی ۱ ۶ جلسه	تدبر در قرآن (۷) روش‌های تدبر بین سور مدنی	

آموزش			دوره
منابع	تخصص	تدبر	
	۹ ساعت	۱۰ جلسه	
ساختار وجودی جامعه	ساختار جامعه	۴۰ ساعت	
	۷ جلسه		
	۹ ساعت		
ساختار هستی	هستی‌شناسی		
	۱ جلسه		
	۳ ساعت		
تدبر در کلام کلام در ساختار انسان طیب سخن دعوت به خیر تفکر شنیداری تفکر نفس روش‌های تفکر در قرآن	نقش کلام در تعلیم	تدبر در قرآن (۸)	
		تدبر ادبی ۱	
	۲۰ جلسه	۱۰ جلسه	
	۴۰ ساعت	۵۰ ساعت	
		تدبر در قرآن (۹)	
		تدبر ادبی ۲	
		۱۶ جلسه	
		۵۰ ساعت	
شادکامی رساله درمان سند سلامت	سلامت و درمان		
	۶ جلسه		
	۹ ساعت		
عفاف نماز شاکله ذکر خاص تر شدن برای خدا پله پله تا ملاقات خدا	نقش نماز و عفاف در تعلیم و تزکیه	تدبر در قرآن (۱۰)	
		روش‌های تدبر روایی	
	۱۰ جلسه	۱۰ جلسه	
	۱۵ ساعت	۴۰ ساعت	
مهارت‌های برنامه ریزی ساختار برنامه ریزی اوقات صحیفه فاطمیه	مدیریت زمان پیشرفته		
		۷ جلسه	
	۱۰ ساعت		

آموزش			دوره
منابع	تخصص	تدبر	
ادعیه ایام هفته صحیفه فاطمیه	سبک زندگی فاطمی ۷ جلسه ۱۴ ساعت		دوره سوم: تدوین پژوهش اجزای نظام آموزشی - تقریباً ۵۰۰ ساعت
		تهلیل نویسی ۱۵۰ ساعت	
طراحی فعالیت نیاز در ساختار انسان تدبر در اسماء	نقش نیاز در آموزش ۱۰ جلسه ۲۰ ساعت	تدبر در قرآن (۱۱) تدبر در قالب‌های ادبی کلام ۵۰ ساعت	
سند تعلیم و تزکیه ساختار جامعه تدبر در ساحت بیت سند خانواده سند لباس بلوغ با هم بودن خانه‌ای متصل به خانه رسول تدبر در ساحت جامعه شاکله جمع	بستر آموزش ۲۰ جلسه ۴۰ ساعت		
رشد ۱ طیب‌گزینی سند تعلیم و تزکیه حسن‌گزینی بلوغ با هم بودن فرایندشناسی خیر معناشناسی طیب فرایندشناسی طیب طیب‌سخن	متخصص ۵ سال اول ۲۰ جلسه ۴۰ ساعت	تدبر در قرآن (۱۲) شیوه دستیابی به گزاره‌های یقینی ۵۰ ساعت	

آموزش			دوره
منابع	تخصص	تدبر	
سند تربیت کودک			
رشد ۱ و ۲ طیب گزینی خیر گزینی سند تعلیم و تزکیه حسن گزینی بلوغ با هم بودن فرایندشناسی طیب طیب سخن سند تربیت کودک معاشناسی خیر فرایندشناسی خیر	متخصص ۵ سال دوم ۲۰ جلسه ۴۰ ساعت		
سند تعلیم و تزکیه رشد ۲ و ۳ و ۴ خیر گزینی حسن گزینی بلوغ با هم بودن معاشناسی خیر فرایندشناسی خیر معاشناسی حسن فرایندشناسی حسن	متخصص ۵ سال سوم ۲۰ جلسه ۴۰ ساعت		

آموزش			دوره
منابع	تخصص	تدبر	
<p>سند تعلیم و تزکیه رشد ۳ و ۴ حسن‌گزینی بلوغ با هم بودن معناشناسی حسن فرایندشناسی حسن معناشناسی ایمان فرایندشناسی ایمان</p>	<p>متخصص ۵ سال چهارم ۲۰ جلسه ۴۰ ساعت</p>		
<p>کتاب افسردگی اضطراب وسواس یادگیری سحر سرزنش، شاکله سیئات شاکله بخل</p>	<p>اختلال شناسی ۲ ۲۰ جلسه ۳۰ ساعت</p>	<p>تدبر در قرآن (۱۳) شیوه‌های رجوع به کتاب برای دستیابی به علم ۵۰ ساعت</p>	
<p>تفکر شنیداری، مشاهده ای، بنیادی، قرآنی، امی، سوال، پرسشی، اجتماعی، بلاغی</p>	<p>انسان و شناخت پیشرفته ۱۵ جلسه ۳۰ ساعت</p>		
<p>کتاب تدبر در پدیده‌ها</p>	<p>کارورزی پژوهشی مبتنی بر نقش پدیده‌ها در زندگی انسان ۲۰ جلسه ۴۰ ساعت</p>		
<p>تدبر چیستی، چرایی، چگونگی تدبر در ساحت بیت تدبر در ساحت جامعه فرایندشناسی حجت فرایندشناسی حکمت</p>	<p>مبانی تدبر – پیشرفته ۲۰ جلسه ۴۰ ساعت</p>	<p>تدبر در قرآن (۱۴) شیوه‌های پیاده‌سازی بر پایه قرآن، دفتر اول: عمل ۲۰ ساعت</p>	

آموزش			دوره
منابع	تخصص	تدبر	
بنیادی رشد ۵ و ۶ معناشناسی صدق فرایندشناسی صدق معناشناسی ولایت فرایندشناسی ولایت نظام سازی‌های رشد	خودشکوفایی و نظام سازی ۳۵ جلسه ۶۰ ساعت		
شکل‌گیری و استقرار و شکوفایی امت نازل کننده رحمت، فضل و احسان	مبانی نظام سازی ۱۵ جلسه ۲۵ ساعت	تدبر در قرآن (۱۵) شیوه‌های پیاده‌سازی بر پایه قرآن: دفتر دوم: عملیات سازی ۷۰ ساعت	
تقدیر و تدبیر ارتقای ظرفیت دینداری بایسته‌های ارتقای حاکمیت دینی الگوی مدیریت ناسازگاری‌های اجتماعی	مبانی و اصول مدیریت ۱۰ جلسه ۲۰ ساعت	تدبر در قرآن (۱۶) شیوه‌های پیاده‌سازی بر پایه قرآن، دفتر سوم: عرصه‌سازی ۲۰ ساعت	
کتب تدبر در هستی	معرفی هستی‌شناسی پیشرفته ۱۰ جلسه ۳۰ ساعت		
صحیفه فاطمیه و کتب مرتبط	کارورزی پژوهشی مبتنی بر ادعیه صحیفه فاطمیه ۲۵ جلسه ۵۰ ساعت	تدبر در قرآن (۱۷) شیوه‌های پیاده‌سازی بر پایه قرآن، دفتر چهارم: نظام سازی ۳۰ ساعت	

چگونه در علم شهر ثبت نام کنیم؟

بعد از مطالعه شرایط و برنامه‌های آموزش تخصصی در صورت تمایل مشخصات خود را در نشانی زیر ثبت فرمایید:

- شرایط:
- ۱. هم مقصد بودن با مقاصد علم شهر
- ۲. دانشجو یا فارغ التحصیل در یکی از رشته‌ها و گرایش‌های علوم تربیتی یا افراد شاغل در عرصه‌های تعلیم و تربیت
- ۳. حداقل ۱۰ ساعت زمان در هفته برای مسیر تخصصی

• تماس با ما:

https://ble.ir/elmshahrquranoluomtarbiyati	کانال در پیام‌رسان بله
https://chat.whatsapp.com/EjS24KMX42bH0Uwsybuqr6	کانال در پیام‌رسان واتساپ
https://ble.ir/mefallah	مسئول آموزش علم شهر، سرکار خانم فلاح

دوره به صورت مجازی برگزار می‌شود و هزینه آن، گسترش آموزش‌های دریافتی و تلاش برای اصلاح و ارتقای پایه‌های علمی جامعه و رفع نیازهای جامعه در حیطه‌های علوم تربیتی است.

**** لطفاً توجه داشته باشید این دوره‌ها فوق برنامه هستند و معادل مدرک دانشگاهی نیستند. ****

و من الله التوفیق